

GAZDATISZTEK LAPJA

A MAGYAR GAZDATISZTEK ÉS ERDŐTISZTEK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK
 ÉS A MEZŐGAZDASÁGGAL ÉS ERDÉSZETTEL FOGLALKOZÓK NYUGDÍJINTÉZETÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.
 MEGJELNIK HAVONKÉNT EGYSZER.

Előfizetési ára: Egész évre 2 forint.	Szerkeszti: JESZENSZKY PÁL, AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET TITKÁRJA, A MAGYAR GAZDATISZTEK ÉS ERDŐTISZTEK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK ÉS NYUGDÍJINTÉZETÉNEK ÜGYVEZŐJE.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-út, „Köztelek“.
--	--	--

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, valamint a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének és a Mezőgazdasággal és Erdészettel Foglalkozók Nyugdíjintézetének tagjai ingyen kapják.
 Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagdíja egész évre 10 frt. — A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének tagdíja egész évre 5 frt. gazdasági segédítiszteknek 2 frt 50 kr.

Meghívó

a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete f. évi január hó 15-én, azaz szerdán d. u. 3^{1/2} órakor a „Köztelek“ tartandó választmányi ülésére.

Tárgysorozat:

1. A mult ülés jegyzőkönyvének bemutatása.
2. Két jegyzőkönyv hitelesítő tag kiküldése.
3. Tagmozgalom.
4. Pénztári jelentés a mult egyesületi évről.
5. Számvizsgáló-bizottság kiküldése az 1901. évi zárszámadás megvizsgálása és az 1902. évi költségeloirányzat megállapítása tárgyában.
6. Segélyezést kérő folyamodványok elintézése.
7. Jelentés a gróf Dessewffy-féle alapítványról.
8. Folyó ügyek.

Az elnökség.

Meghívó

a Mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdíjintézete folyó évi január hó 15-én (szerdán) d. u. 4 órakor a „Köztelek“ tartandó igazg.-választmányi ülésére.

Tárgysorozat:

1. A mult ülés jegyzőkönyvének bemutatása.
2. Ügyvezetői jelentés.
3. A decemberi havi nyersmérleg előterjesztése.
4. Előterjesztés a nyugdíjintézet reorganizációja tárgyában.
5. Folyó ügyek.

Elnökség.

Tagdíjnyugtázás.

Az 1901. évre tagdíjaikat nov. 18-tól 1902. jan. 3-ig beküldötték: 10 koronát: Buday Barna, Guoth Kálmán, Kaldy János, Király Péter, Kovács Géza, Lovassy Antal, ifj. Péczely László, Pellet Gyula, Rubinek Gyula, Schwarz Ignác, Szónoky Béla.

5 koronát beküldötték: Artner Lóránt, Erdős Jenő, Lukonics Lajos, Tiefenthaler Edgár, Tibold Ferencz.

Hátralékot fizettek: Czajlik Ferencz 100, Bálványossy Zoltán 50, Guoth Kálmán 10, Kiss József 30, Kovács Géza 10, Regner Ferencz 50, Szalai Simon 10, Szabó Pál 60 koronát.

1902. évre 10 koronát beküldötték: Bartha Lajos, Baly Kálmán, Draskóczy Árpád, Furbász Adolf, ifj. Foitsek Károly, Gerő Viktor, Ghimesy László, Hahn Miksa, Kandus Ferencz, Krottendorfer Főzsef, Kubonics Ignác, Nadhera Ferencz, Németh István (Bóda) Pfeiffer János, Reményi Béla, Sir Lajos, Schilcher Tivadar, Steinchard Ignác, Szivan Károly, Tóth Béla, Várallyay Ferencz.

5 koronát beküldötték: Artner Loránt, Engi József, Gianone Dezső, Hamvay Gyula, Kapinya Antal, Kertész Kálmán, Knoblauch Tivadar, Laczkovics Aladár, Lénhardt János, Sáhgy Kálmán, Szirmay Géza.

Egyesületi élet.

A „Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete“ e hó 10-én tartotta rendes igazgató-választmányi ülését *Bujanovics Sándor* elnök; később annak akadályoztatása miatt *Nick Ede* alelnök elnökléte alatt.

Jelen voltak: *Gressler Vilmos, Kiss Lajos, Kodolányi Antal, Landesz József, Takács Emil, Jeszenszky Pál* ügyvezető, mint előadó. *Távollétkéi kimentették: Domszlay József, Kovács Albert és Rovara Frigyes* választmányi tagok.

Elnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére *Kodolányi Antal* és *Gressler Vilmos* választmányi tagokat kéri fel.

Ügyvezető: Előterjeszti azok névsorát, akik az egyesület tagjai sorába való fölvetelüket a mult ülés óta kérelmezték.

Ezek a következők:

Buchhalter Ignác tisztartó, *Gianone Dezső* sgt., *Kazal Zsigmond* sgt., *Lénhardt János* irnok, *Knoblauch Tivadar* sgt., *Lovassy Antal* gt., ifj. *Miksa Béla* gt., *Németh István* gt., *Steinhardt Ignác* kasznár, *Szirmai Géza* irnok, *Szónoky Béla* u. ispán, *Draskóczy Árpád*, összesen 12.

A választmány a jelentkezettek, belépési nyilatkozatuk rendesen lévén kiállítva, örömmel veszi fel a tagok sorába.

A tagok sorából elhunyt: *Mohl Mihály*.

Kilépésüket bejelentették: *Király Péter, Rozek Hugó* és *Weigl József*, akiket — miután kötelezettségüknek az egyesülettel szemben eleget tettek — a választmány a tagok sorából kiengedni határozza. A jelenlegi taglétszám: 63 alapító, 20 pártoló és 780 rendes; vagyis összesen 867 tag.

A pénztár állapotáról szóló jelentést, mely szerint az összes bevétel: 13,337 korona 42 fillér és a kiadás: 11,766 korona 12 fillért tesz ki, a választmány tudomásul veszi azzal a megjegyzéssel, hogy a föltüntetett kiadásokból 3200 korona takarékpénztárba elhelyeztetett, tehát a tulajdonképeni kiadás jelentékenyen kevesebb.

A számvizsgáló-bizottság nevében *Nick Ede* alelnök előterjeszti, hogy a bizottság az egyesület számadásait tételről-tételre átvizsgálta s a bevételi és kiadási okmányokat a vezetett könyvekkel összehasonlítva, úgy a könyvvezetést, mint a kézi pénztárt teljesen rendben találta; amit a választmány örvendetesen veszi tudomásul. Beható eszméssere indult meg a számvizsgáló-bizottság azon javaslata felett, hogy a jövő évtől kezdődőleg kizárólag a postatakarékpénztár útján kezeltesse az egyesület pénzei, amit a számvizsgáló-bizottság azon szempontból tart óhajtanónak, mert ily módon a jelenleg vezetett könyvvel nagyon egyszerűsíthető volna a mostani számadásvezetéssel szemben, amikor az egyesületnek kézipénztára is lévén és a postatakarékpénztárról is külön könyvek vezetendők. *Bujanovics Sándor* elnök távollétében a választmány végleges határozatot e kérdésben nem hozott, hanem a jövő ülésre halasztotta a számvizsgáló-bizottság által felvetett javaslatnak végleges elfogadását.

Ügyvezető: előterjesztést tesz arról, hogy a gr. *Dessewffy*-féle 2000 korona alapítványból 475 korona befizetett s a hátralékos összeg és kamatainak mielőbbi befizetése is kilitásba helyeztetett egyesületünknek. Tudomásul szolgál.

Dr. *Szadorszky* ügyész: jelentést tesz a tagdíjhátralékban lévő egyesületi tagok ellen megindított peres eljárás eredményéről, s tudatja, hogy nagyobb részüktől sikerült bírói uton behajtani fennálló követelésünket. Tudomásul szolgál.

A „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége“ nagygyűlésére egyesületünk képviselőiben *Nick Ede, Deininger Imre, Fromm Antal, Gressler Vilmos* és *Székács Antal* választmányi tagokat küldötte ki; míg az *Oszták Gazdatisztek Egyesületének* Bécsben tartandó rendkívüli közgyűlésére, melyen az osztrák hivatalnokok nyugdíjügyének rendezésére vonatkozó törvényjavaslatot fogják tárgyalni, az egyesület képviselőiben báró *Stamfeld Veltzl Aladár* választmányi tag küldetett ki.

Jeszenszky Pál ügyvezető bemutatta egy felhívást, melylyel a gazdatiszteket egy, legalább az egyesület választmánya előtt teljesen ismeretlen szervező-bizottság egy országos gazdasági tisztviselő egyesület létesítésére hívja fel, amelynek alakuló közgyűlését december hó 8-án kellett volna itt Budapesten megtartani.

A magyar gazdatiszti karhoz ez ügyben intézett felhívást a következő tagokból álló szervező-bizottság írta alá: mint bizottsági elnök szentiványi *Szent-Ivány József*, *Makra Lajos*, *Saáry János*, *Szalay József*, *Szegő Imre*, *Lindenbaum Márton*, ifj. dr. *Schulhof Géza*, *Kratochwill István*, *Szendeffy Elemér*, *Szegő Lajos*, *Darányi Emil*, *Keszthelyi Oszkár*, *Marton Andor* bizottsági tagok.

Ez a szervező-bizottság egy frázisokkal telt felhívást küldött szét a magyar gazdatiszti karhoz, melyben jelzi az új tisztviselő-egylet céljait, melyeket megvalósítani akar. Az alapítandó egylet a felhívás szerint:

1. Minden tagnak díjmentesen közvetli állást.
2. Halál esetén a tagok családját szükség esetén özvegy- és árva-segélyben részesítendő.
3. Budapesten, a mindenkori lehetőséghez képest pedig vidéken is, a tagok találkozó és szellemi szórakozóhelyül szolgáló ingyen klubhelyiségeket létesít.
4. Főolvasások és szabad előadások megtartásával a gazdatiszti osztály érdekeinek előmozdítására hivatott mozgalmak akezióképességét növeli.
5. Ezen érdekek védelmére minden egyes egyleti tagot ingyen megillető szaklapot tart fenn. (Gazdasági Tisztviselők Lapja.)
6. A tagok által minden jogi kérdésben való írásbeli vagy szóbeli tanácskozás ingyenességének lehetővé tételére jogtanácsost tart.
7. A tagok részére Budapesten orvost és több szakorvost tart, kiknél ingyenes gyógykezelésben részesülnek.
8. Országos ankétek egybehívásával akeziót indít a mezőgazdasági tisztviselők nyugdíjügyének országos és kötelező alapon való rendezésére, úgy, hogy a nyugdíjalapra a befizetések az 1891. évi XIV. t.-cz.-ben meghatározott befizetési mód analógiájára, rész-

céb.

ben a birtokosok és részben a gazdatisztek által legyenek eszközöndök az országos mezőgazdasági tisztviselői nyugdíjközpontba, mely intézkedés keresztülvitelével az 1900. évi XXVII. t.-cz. 11. §-ban 10 év után is csak legfeljebb egy évi javadalmazás arányában biztosított özvegy és árvavégkielégítési jognak röghöz kötöttségi jellege és terjedelmének kicsinyes csekély volta megváltoztatandó.

Mindezt pedig a létesítendő egyesület 16 korona évi tagsági díj ellenében akarja a tagoknak juttatni. Szólv utána járattatott a dolognak és sikerült megtudnia, hogy az alakuló közgyűlésen mindössze 14 gazdatiszt jelent meg, de viszont azonban a szervező-bizottság egyetlenegy tagja sem jelent meg az alakuló közgyűlésen, úgy, hogy a jelenlevő 14 gazdatiszt hosszabb várakozás után minden eredmény nélkül volt kénytelen szétoszlatni. Szólv szerint az egész dolgot nem érdemes komolyan venni, de az ügyvezető nézetével szemben a választmány szükségesnek mondotta ki, hogy a Gazdatisztek Lapja útján felhívassék a gazdatiszti kar figyelme arra, hogy óvatos legyen az esetleg hozzá intézendő felhívásokkal szemben s ne vállaljon semminemű kötelezettséget, mert ezekből esetleg káros konzekvenciák hárulnak a belépő tagokra.

Ügyvezető előterjesztést tesz még arról, hogy az egyesülethez tömegesen érkeznek a hatóságok részéről a gazdatiszti címek jogos használatára vonatkozó határozatok, amelyeknek evidenciájában tartása nem csekély munkát és kiadást okoz a nagymérvű levelezés miatt az irodának. A választmány felkéri határozza a minisztert, hogy az egyesületnek ebből felmerülő kiadásait esetleg megtéríteni sziveskedjék.

Ügyvezető bemutatja *Christélyi Béla* választmányi tagnak két legközelebb kiadásra kerülő művéről szóló előfizetési felhívást. Az egyik mű címe: „*Kalászkok*”, mely 12—14, nagyjából a gazdasági élethől merített elbeszélést fog tartalmazni s amely műnek előfizetési ára 2 korona; a másik mű „*Gazdasági állatismeret a magyar gazdálkodók részére*”, mely 18—20 ivnyi terjedelemben a mezőgazdaságra hasznos és káros állatokkal foglalkozik.

A mű előfizetési ára 3 korona. Szerző a művei után befolyó tiszta jövedelem 5%-át a „Magyar Gazdatisztek Egyesületének” ajánlja fel; amit a választmány köszönettel tdomásul vesz s *Christélyi Béla* munkáinak megjelenésére a gazdatiszti kar figyelmét főlhívja.

Az egyesület választmányi ülése után a „*Mezőgazdasággal és erdőszettel foglalkozók nyugdíjintézetének*” igazgatósága tartotta havi ülését *Nick Ede* elnöke alatt. *Jeszenszky Pál* ügyvezető igazgató jelenti, hogy a nyugdíjintézetnek jelenleg, a most belépett *Popovits János* gazdatiszttal együtt 145 tagja van és a biztosított nyugdíjösszeg 181,400 korona. A nyugdíjintézet vagyona a nov. 30-áról készült nyersmérleg szerint 324,232 K. 70 fil., az értékpapírok állománya 312,000 K. névértékben. A felügyelő-bizottság a nyugdíjintézet könyvelését nov. 3-án megvizsgálván, azt teljesen rendben találta.

A napirend folyamán tárgyalás alá került a nyugdíjintézet reorganizációja tárgyában kiküldött bizottság előterjesztése, melyben a javaslatba hozott s lapunk előző számaiban már ismertett új nyugdíjbiztosítási módokat bizonyos előfeltételek teljesülése után való életbeléptetését hozza javaslatba. Az igazgatóság a bizottság javaslatát *Bogyó Samu* indítványára azon módosítással fogadja el, hogy az új biztosítási módokat ne 5 évi várakozási idő költése mellett, hanem ennek elejtésével, orvosi vizsgálat előrebocsátásával és a végkielégítési összegeknek 5 évi viszontbiztosítása mellett lépjenek életbe. A magángazdatiszti nyugdíjintézetektől már eddig beérkezett és ezután beérkezendő nyugdíjszabályzatok tanulmányozás végett a bizottsághoz utasítottak.

Ezután a folyó ügyek kerültek sorra, melyeknek elintézése után az ülés véget ért.

Az évforduló alkalmából.

Tul vagyunk az évfordulón. Mennyi ember örül ennek, de hány azok száma kik félve látják közelegni az új év napját. Valószínűleg több az utóbbiak száma. Házbér, doktor, patika, tüzelő, kenyér és ruha, kosztipéz és bolti számla, mindezért pénz kellett, de nem igen volt vagy ha volt is nem volt elegendő s ép ezért a sok örvendő mellett nagy lehetett a levert szomorú gondtelt emberek száma.

A társadalom minden osztályából jut ide is, oda is s így van az velünk gazdatisztekkel is; hogy kartársaink közül melyik oldalon találunk többet? Attól tartok a nem örvendő közt található a nagyobb szám. A sok ezer gazdatiszt között bizonyára kisebb azok száma, akik szolgálatidőik jóvoltából az új évet a maguk és hozzátartozóik részéről a teljes öröm ünnepeként tekinthetik, míg ellenben sok-sok százan vannak azok a kartársaink, a kiket vagy a maguk vagy a hozzájuk közel állók sorsa aggaszt, busit az évforduló alkalmával.

Sok gazdatiszt van, kinek testvére, vagy veje, vagy fia szinte gazdatiszt és lehet hogy egyik vagy másiknak éppen újév napján kellett elhagyni szolgálati helyét, s mivel lehet hogy még nem kapott új szolgálatot, tehát egyelőre valahol ideiglenesen kell letelepednie. Még ha a legkedvezőbb anyagi viszonyok közt (már a milyenek között rendszeren gazdatiszt lehet) van is az illető, még akkor is gondoljuk meg a télen való költözökösnek soha senkitől sem irigylendő sokféle kellemetlenségét. Hát még a szegényebb sorsúnak milyen lehet a helyzete, a kinek helyét el kell hagyni s várnia a bizonytalan jövőt. Bizony az ilyen kartársunknak aligha örömmel az újév napja.

Tetézi ezt még az a ferde szokás, hogy ily esetekben a legtöbben a fővárosba költöznek, ott remélvén jövőt találhatni. Pedig ennél már csakugyan helyesebb, ha az illető ott vagy oda közel telepedik le, a hol eddig lakott és szolgált; mert tény, hogy ott, ahol az illető lakott, ott ismerősei vannak, könnyebben talál alkalmaztatást, mint az előtte egészen idegen fővárosban; s ha várni kell, mennyivel költségesebb a fővárosban való lakás, mint a vidéken, a hol az emberek közelebb állván egymáshoz, inkább érdeklődnek embertársaik sorsa iránt, s a legtöbb esetben nem hagyják elpusztulni ismerőseiket, ha azokat balsors éri.

De hát itt is sok a ferde felfogás. Számtalan esetben történt már s történik ma is, hogy az ilyen szolgálat nélküli gazdatiszt úgy vélekedik, hogy hát Pesten fel lehet találni okvetlenül azt, a mit keres; fódolog a fellépés! Ennek okáért első a választékos ruha, s azután minél több felkapott divatos frázisnak betanulása, hogy ezek alkalmazásával hatást érjen el, imponáljon. Pedig ez nem helyes! A gazdatiszt, a szabad természet embere, ne tagadja meg a természetet s az ezzel együtt járó szerénységet; ez jobban illik hozzánk, mint a fenéjázás, az előkelőségnek ferde és fonák majmolása; azért is van azután, hogy a fentebb rajzolt alak ritkán találja meg a mit keres, hanem tengődik s kénytelen valami más, neki idegen foglalkozással megelégedni, a hol azután neki sincs kedve, de feljebbvalói is csalódtak, így azután nincs előmenetel s közeledik az illető a proletarizmus felé, holott ha ott marad a vidéken azok között, a kik őt ismerték és a hol ő is ismer mindenkit és ha nem tagadja meg természet adta szerénységét, valószínűleg talált volna már alkalmazást, olyant a milyenhez szokva van és a milyenre készülsége is van.

Volt már olyan eset — de nem is egy — a midőn a gazdatiszt szolgálatadójának viszonyai változása miatt elbocsátatván, ugyancsak régi ura befolyásával kapott ismét szolgálatot; mi ismét azt mutatja, hogy a szorgalom, hűség, szerénység párosulva a szakértelemmel mégis csak méltánylásra talál, de nem szabad követelőnek sem lenni, a rangkor és az a

bizonyos hiúság, a mi oly gyakori minden pályán és így a gazdatiszti pályán is, attól mentnek kell lenni a gazdatisztnak; ő legyen bizonyos mértékben idealista, ő kell hogy szeresse pályáját, foglalkozását, mert csak úgy fog sikert elérni, ne csak az anyagi érdek, a rideg kereskedői szellem vezesse dolgaiban; hiszen látni erre példát más pályán, más foglalkozásoknál is. Ott van a bírói pálya. Mily lélekemelő, látni a bírót (ki pedig a sok és hosszú tanulás után nagyon gyakran van csekélyebben dotálva, mint sok gazdatiszt), midőn arcán kifejezve van az a magasabb nemesebb érzés, mely őt ténykedésében vezérli. Ilyen legyen a gazdatiszt is. Ne a merő rideg érdek legyen a főgő, midőn a gazdatiszt a szép és ősi foglalkozást a földmívelést végzi, hanem egy bizonyos idealizmus hassa át; és ha ezt látja a kenyéradó, akkor előbb-utóbb megváltozik a véleménye és nem fogja a gazdatisztet csupán szükséges rossznak tekinteni és majd csak ezután valósulhatnak meg ama méltányos óhajok a gazdatiszti osztály számára a melyeket még hatalmas és nemes pártfogónk *Darányi* miniszter sem valósíthat meg a legjobb akarat mellett sem, de a melyet megvalósíthat a gazdatiszti kar maga előbb-utóbb, ha ezt tüzi ki feladataul és testvéries összetartással működik azon, hogy szolgálatadójuk jó véleménynyel legyenek rólunk. Igyekezzünk tehát azon, hogy azok, a kiket szolgálunk, minket tiszteljenek, becsüljenek, sőt szeressenek is, mert csak ha ez megvalósul, akkor érkezhetik el az az idő, a mikor hazánk minden gazdatisztje örömmel fogja várni az újév napját, azzal együtt a ki neki kenyeret ad. D.

A gróf Esterházy-család uradalmi tisztviselőinek nyugdíjszabályzata.

Irta: *Rovara Frigyes*.

A galántai és fraknoi gróf Esterházy-család mindenkor nemes elhatározással gondoskodott az uradalmában megőrzendőt, vagy munkaképtelenné vált tisztviselőiről.

Ezen nemeslelkű gondoskodást a család kiterjesztette a tisztviselők özvegyére és árváira, valamint nem hagyta segély nélkül az alsóbb rangú személyzetet és ezek hátramaradtjait sem, ha reá szorultak.

Az uradalomban mindeztől nem volt rendszeresítve a nyugdíjazás kérdése, valamint nem volt és ma sincs nyugdíjalap, mert az elagott, vagy munkaképtelenné vált tisztviselők vagy hátramaradtjaik nyugdíjazása inkább csak kegydíjazásnak volt tekintendő, amennyiben minden egyes esetben a tulajdonos mindig külön-külön határozott az illetőnek a saját pénztárából kintalványozandó kegydíj összegéről.

Nem volt azonban eset arra, hogy a grófi családot hűen, hosszabb időn át szolgált tisztviselője munkaképtelensége esetén nem kapott volna ily értelmű nyugdíjazást, valamint az az eset sem fordult elő, hogy valamely tisztviselőnek özvegyen maradt, bár fiatal neje és kiskoru árvái is ne kaptak volna évi rendes kegydíjat!

Azért a grófi család tisztviselőinek nőülését engedélytől tette függővé.

Minden uradalmi tisztviselő, habár mostanáig nem kapott kézhez semmiféle kötelező nyilatkozatot nyugdíjaztatása érdekében, mégis a hosszú éveken át gyakorolt uzus alapján azon reményben szolgált, hogy a nemeslelkű grófi család vele szemben sem fogja megtagadni ösidőktől gyakorolt kegyelmét s előregedése esetén nyugdíjat fog élvezni és családja nem lesz elhagyatva.

Nem is csalódott egy tisztviselő sem a grófi család emberbaráti érzelmeiben, pedig a tisztviselő egy fillérrel nem járult ahhoz, hogy ezen kedvezményt maga-magának vagy családjának megszerezhesse. Kivételt csak azon ritka eset képezett, ha valamely tisztviselőt az uradalom érdekében hivatalból elmozdítottak.

A grófi család gondoskodását fényesen illusztrálja azon körülmény, hogy a jelenlegi tulajdonos gróf Esterházy Mihály saját pénztárából évenként 18,540 koronát fizet ki volt alkalmazottjai s ezek özvegyei között és pedig a következő arányban: 1 igazgató 7200 K., 1 felügyelő 2200 K., 1 gazdatiszt 800 K., 6 vadász 3300 K., 7 özvegy tisztne 4240 K., több alsóbb rangú cseléd 800 K., összesen 18,540 korona.

Ezen összeghez azonban még hozzá lehet számítani azt a több ingyen lakást, amelyet a gróf elhalt cselédsége hajlékta-anná lett családtagjainak ad.

A nyugdíjazottak közül a legidősebb 101 éves és már 38 éve huzza igazgatói teljes fizetését nyugdíj címén, a legfiatalabb 52 éves s 28 éves uradalmi szolgálata elismeréseképpen 800 korona nyugdíjat élvez. Az uradalomban a gazdatisztek 35—40 éves egyfolytában eltöltött szolgálat után rendes körülmények között 1200 korona nyugdíjat szoktak kapni, az özvegyek ezen összegnek felét. Az árvák ellenben külön folyamodvány nélkül nem kaptak ellátást, de volt eset arra is, hogy szolgálatban álló tiszt gyermekneveltetési pótlék címén 200—300 korona évi segélyt kapott.

Hosszu évek során az Esterházy-család ilyen módon gondoskodott becsülettel, hűséggel szolgált öreg tisztviselőiről s hátré kétség nem fér ahhoz, hogy ugyanily nemes gondoskodással viseltetnek a grófi család minden sarja alkalmazottaival szemben, mégis haladván a kor, a mindenütt megindult mozgalmak az egyén s a család biztosítása ezéül tüzetvén ki, az uradalmak jelenlegi tulajdonosa *Mihály* gróf, jószágigazgatója indítványára, egy új szabályrendeletet adott az uradalmi tisztnek, akik ezentúl már nem kegydíjban, de munkaképtelenségük esetén őket jogosan megillető *nyugdíjban* fognak részesülni.

Az új nyugdíjszabályzatnak sines pénzalapja a nyugdíj összegét mindig a tulajdonos fogja saját pénztárából fizetni s a tisztnek semmi címén sem járulnak a nyugdíjterher viseléséhez, amely egészen az uradalom terhe.

A főtényező ezen nyugdíjszabályzatban az, hogy eltérőleg az előbbtől már 20 éves egyfolytában való szolgálati év munkaképtelenség esetén a minimális 1000 korona évi nyugdíjigényre jogosít, amely minimális összeg a szolgálati évek száma szerint növekedhetik és pedig minden 20 évnél tovább szolgált év 2% több nyugdíj fizet, úgy hogy 40 éves szolgálat után nyugdíj maximális összege 1400 korona. eltérőleg az előbbi uzustól, amikor csak 1200 korona volt a gazdatiszt legnagyobb kegydíja.

Az özvegy és gyermekek mindenkor a nyugdíjösszegnek felére tarthatnak igényt. A minimális 20 éves szolgálat azért van kikötve, mert általában 40—45 éves emberek még teljesen munkaképesek szoktak lenni s azon esetben, ha valamely véletlen baleset munkaképtelenné tenné a tisztviselőt, úgy erről is gondoskodva van, amennyiben az uradalom saját terhére minden gazdatisztet baleset következtében beállt munkaképtelenségre 20,000 K. és baleset következtében beállt halál esetén is 20,000 koronára biztosította. Ezzel a gondoskodással ugyszólván minden esetre biztosítva van az uradalom tisztikara.

Az *Esterházy* Mihály gróf által jószágigazgatójának, *Rovara* Frigyesnek javaslatára életbeléptetett új nyugdíjszabályzatot, melyet sajátkezüleg aláírt iratban közölt tisztikarával, főbb pontjaiban a következőben ismertetjük:

Tisztikaromhoz!

I. Minden tényleg szolgálatban álló, vagy szolgálatomba lépő tisztet általam választandó biztosító társulatnál biztosítom *baleset ellen* és pedig halál vagy teljes munkaképtelenség esetére 20,000 K. összegre. Ezen biztosítás után fizetendő díjat én fogom megfizetni, mindaddig, míg az illető tiszt szolgálatban áll. Az illető tisztnek tekintet nélkül korokra

vannak biztosítva a vadászat, vagy lovaglás alkalmával járó veszélyből eredő baleset ellen is.

II. *Nyugdíjra* az alábbiak értelmében mindazon tisztet tarthat igényt, aki szolgálatomban legalább husz szolgálati évet egy huzamban betöltött és munkaképtelenné vált, — illetőleg mindazon tisztjeimnek özvegyei és gyermekei, kik nálam egy huzamban betöltött husz évi szolgálat után elhaltak. Ezen nyugdíj összege fentjelzett husz évi szolgálat után évi 1000 K., azaz Egyezer koronát tesz ki és emelkedik egyhuzamban betöltött szolgálati évvel husz-husz koronával, úgy hogy negyven egymásutánban betöltött szolgálati év után a nyugdíjigénye 1400 K., azaz ezernégyszáz koronára emelkedhetik, mely utóbbi összeg egyuttal a nyugdíjigény legmagasabb foka. Ha a nyugdíjat kiérdemelt tiszt akár még szolgálatomban, akár már bekövetkezett nyugdíjaztása után elhal, az őt megillető nyugdíja évi összegének felét, évi nyugdíjképpen az illető vele törvényes házasságban együtt élt özvegyének adom és ezenfelül az elhalálozott tiszt minden tizenhat évnél fiatalabb törvényes gyermekének évi 100—100 K., azaz száz-egyszáz koronát neveltetési járulék címén. Az özvegy a nyugdíjat élete fogytáig élvezi, de előbb veszi el, ha újból férjhez megy. Az elhalt tiszt árvái a neveltetési járulékot csak betöltött 16 éves korukig élvezik. Nyugdíjaztatásra azonban a tisztnek s illetve családjának nem csak akkor van a fentiek értelmében igénye, ha a tiszt munkaképtelenné válik s illetve meghal, hanem egyhuzamban betöltött husz évi szolgálat után akkor is, ha az illető tisztet szolgálatom alól felmentem, de csak azon esetre, ha ezen szolgálatból való elbocsátásra okot nem az illető tiszt szolgáltattott.

III. Nyugdíjban nem részesül azon tiszt, — bár egyhuzamban husz évet is töltött szolgálatomban: — 1. aki még munkaképes; 2. aki szolgálatomból önként lép ki; és 3. aki ellen büntetendő cselekmény elkövetése miatt alapos okból akár részéről, akár bárki más részéről a bíróságnál büntető feljelentés tételével és annak folytán az illető tisztet elbocsátom.

IV. A nyugdíj iránti igényt kizárja még azon eset is, ha a tiszt szolgálatában hanyag, — ha kötelességeit szolgálatjában, irányomban és családom irányában nem pontosan teljesíti, — ha a reá bízott gazdaságot vagy más teendőket rosszul és káronra vezeti s illetve teljesíti, ha tehát a tiszt úgy viseli magát, hogy kénytelen vagyok őt szolgálatomból elbocsájtani.

Ha tisztjeim közül egyike-másika, aki szolgálatomban egyhuzamban már husz évet betöltött s így különben nyugdíjra tarthatna igényt, de akit a negyedik pont alapján nyugdíj nélkül szándékozom elbocsájtani, ebbeli jogaiban magát netán sértve érezné, az ilyen tisztnek jogában áll tisztiszéket kérni. A tisztiszék mindenkor uradalmi ügyészből, mint elnökből és két a tisztikar által választandó tisztből (segédtisztek kizárásával) fog állani. Ezen ügyet tárgyalni fogja és szótöbbséggel határozni fog azon kérdésben, vajjon az ily körülmények közt elbocsátott tisztnek adandó-e nyugdíj vagy sem? Ezen bizottság (tisztiszék) határozatát magamra nézve kötelezőnek ismerem el, de hasonlóan minden, ezen elhatározásom értelmében nyugdíjképes tisztet ezen elhatározásom aláírásával egyszersmindenkorra elismerni köteles, hogy ezen bizottságnak ily kérdésben hozott határozata reá nézve is feltétlenül kötelező leend. Más határozat vagy vélemény akár hatóságnál, akár bíróságnál akár pedig magán-személyeknél jut kifejezésre, nem lehet rám nézve kötelező azon esetben, ha az illető tisztet a 4-ik pont folytán bocsátom el szolgálatomból, mert a nyugdíj megadása csak jóakaratom kifolyománya és csak azon tisztet ki-vánom benne részesíteni, akit én s illetve tiszt-társai arra méltónak tartanak.

Jelen nyugdíjszabályzat a nálam tényleg már szolgálatban lévő tisztekre a multa nézve

visszaható erővel bír, de nem terjed ki azokra, akik már kegydíjat élveznek, vagy jelenleg szolgálatomban többé nem állanak.

Ezen elhatározásomat, bár terhet ró reám, magamra nézve egész terjedelmében kötelezőnek ismerem el és egyben kötelezem *szabadrendelkezésű vagyonom örököseit és esetleg a hitbizományban való utódomat is, amennyiben szabadrendelkezésű vagyonomban örökösöm leend, hogy ezen elhatározásomat tartsák be és ezen elhatározásom értelmében az uradalmi tisztikarról gondoskodni kötelesek.*

A hitbizományi birtokokon alkalmazott tisztjeimet illetőleg megjegyzem, hogy amennyiben a hitbizomány következő hasznélvezője, a változás idejében a hitbizományi birtokokon alkalmazott tisztjeimet, további szolgálatra, az ezen elhatározásomban foglalt esetleges igényeikkel együtt veszi át, az illető tisztnek velem s illetve örökösimmel szemben az ezen elhatározásomban biztosított bármely igényüket feltétlenül elvesztik. Azon esetre pedig, ha ezen elhatározásom értelmében már nyugdíjigényt szerzett és a változás idejében a hitbizományi birtokon szolgáló tisztemet a következő hitbizományi hasznélvező ezen igényének biztosítása nélkül tartja csak meg szolgálatában, úgy ez esetben, ha az illető volt tisztem a következő hitbizományi hasznélvező részéről csakugyan nyugdíjban nem részesül, örökösöm kötelesek leendnek ezen volt tisztemnek a következő hitbizományi birtokosnál elfoglalt állásának, ezen elhatározásomhoz képest, kifogástalan elhagyása után, a nálam már kiérdemelt volt, de a következő hitbizományi hasznélvezőnél töltött évek betudása nélkül, megállapítandó nyugdíjat megadni.

A nyugdíjigény és jelzett baleset elleni biztosítás kedvezménye jeléül és biztosításául, mindegyik tisztet szolgálatba lépése, a jelenleg már szolgálatomban lévő tisztnek pedig ezen elhatározásomnak életbeléptetése alkalmával az általam életbeléptetett nyugdíjszabályzat egy, általam sajátkezüleg aláírt példányát kapják meg, viszont szolgálatomba lévő tisztjeim mindegyike, akiknek ezen elhatározásom értelmében nyugdíjat biztosítok és akit a jelzett baleset elleni biztosítás kedvezményében részesítek, ugyancsak a nyugdíjszabályzat egy példányának sajátkezü aláírásával elismerni köteles, hogy ezen elhatározásom minden egyes határozatát magára nézve feltétlenül kötelezőnek ismeri el, és hogy az ezen elhatározásomban foglalt és körülírt nyugdíjigényen és jelzett baleset elleni biztosítás kedvezményén fölül, irányomban és örökösöm irányában semmiféle követelése nincsen. Végül megjegyzem még, hogy csak azon tisztet számíthat nyugdíjra, és a biztosítás kedvezményére, a kinek ezen elhatározásomat, sajátkezü aláírásommal ellátva, ezen igénye jeléül átadom.

Egyébként érintetlenül hagyja mindkét rész a gazdatiszti törvény határozmányait, miből természetes önként következik mint feltétlenül kötelező szabály, hogy mindazon tisztet nem számíthat tölem vagy jogutódaim részéről nyugdíjra, kit a gazdatiszti törvény értelmében mindenre való tekintet nélkül, azonnal minden felmondás bevárása nélkül elbocsátani jogosított vagyok.

A nyugdíjszabályok megfelelő keresztülvitelével uradalmi igazgatómat, uradalmi ügyszemmel egyetemben bizom meg. Kelt Csek-lészen, 1901. június 13-án. Gróf *Esterházy* Mihály.

A nemes gróf által életbeléptetett nyugdíjszabályzat, melylyel az uradalmában alkalmazott gazdatisztjeink jövőjét biztosította, fényes tanúbizonysága humánus gondolkodásának s valóban óhajtanónak tartjuk s reméljük is, hogy főuraink ezt a nemes példát — az ő érdekükben dolgozó tisztjeik javára — követni fogják.

A gazdasági segédtsztekéről.

Körülbelül 100—120 fiatal gazda lép évenként az életbe oklevéllel a kezében, a gazdasági akadémia és négy gazdasági tanintézetünkben. Tekintélyes szám ez s ha a dolog állását közelebbről vizsgáljuk, nagyon is lehet a számot mondanunk, legalább mai gazdasági állapotainkhoz mérten nagyonak. Hogy ezen 100—120 okleveles fiatal gazdának legnagyobb kontingense a gazdasági pályán marad, az önként értendő, a gazdasági tanintézetek célja nem is lehet más, mint épen képzett, intelligens gazdákat nevelni, akik szerzett tanulmányaikat a gazda-pályán érvényesítsék. Az utóbbi időkben azonban sajnos tapasztaljuk azt, hogy a gazdasági tanintézetet végzett és oklevelet nyert fiatal emberek más megélhetési kört keresnek, azaz mert talán rögtön, vagy kívánságainak meg nem felelő állást nem kaphatnak, másfelé mennek, elszélednek a városokban, avagy katonai évközteljeszolgálat, a katonaságnál maradnak.

Ennek okát én — ámbár ismervén a gazdasági segédtsztek nem a legfényesebb helyzetét — nem ebben, hanem abban találok, hogy sok azoknak a fiatal embereknek a száma, akik nem érznek hajlandóságot a gazda-pályára, a gazdasági tanintézetet, mint az érettségi vizsgálatlaltal egyenrangú képesítést nyújtó iskolát csak azért végzik, mert hamarabb érhetnek célra. Sok azoknak is a száma, akik kételkedéssel lépnek gazdasági oklevelükkel az életbe, tovább is tanulmányoknak vetik magukat alá, amelyek elvégzésétől többet remélnék mint a gazdaságitól.

Ezeket látva, önként szemünkbe ötlük az a kérdés is, mi az oka annak, hogy okleveles gazdafiatalaságunk mintegy idegenkedik a gyakorlati gazdaélet terére való lépéstől s mi az oka annak, hogy a gazdasági tanintézeteket végzett ifjúság egy nagy része nem tud az életben boldogulni, jár, keres házról-házra, reménykedik, mindig többet akar, míg végre egy olyan körben telepedik meg, amely legkevésbé alkalmas az ő végzettségének s ebből folyólag képességének. Egy további sajnálatos jelenség a már állásban lévő gazdasági segédtsztek körében az a folytonos helyváltoztatás, ide-oda vándorlás, amelyet nagyon sok hely tapasztalhatunk. Mindezek olyan tények, amelyeknek ha okait fűrkészszük, arra a következtetésre jutunk, hogy még mindig rendezetlen az a helyzet, amely a gazdasági segédtsztek állandóságát, munkakedvüket s existenciájukat volna hivatva javítani.

Ezek előrebocsátása után megkísérlem vázolni a helyzetet és pedig két részre osztván az okokat, egyrészt amelyekért az uradalmak s ezek tisztjei, másrészt a amelyekért a gazdai ifjúság közönyössége miatt okolható.

A gazdasági pályára ma bizony már tövises. A régi jó idők gazdasági élete napjainkban mindjobban foszladozó ködkép, amelyről beszélni alig, csak hallani lehet. A gazdasági helyzet, a tulprodukczió e téren is nagyban hozzájárultak a gazdasági megélhetés megnehezítésében. Azok az uradalmak, amelyeknek gazdasági segédtsztek mellett segédtsztekre van szükségük, válogatósak s egy meghatározott ponthoz, mondjuk jobb bizonyítványhoz, avagy ettől eltekintve, praktikusán képzett fiatal gazdasági segédtsztekhez nem mindig kötik a feltételeket, hanem olyanokat vesznek fel, amelyek sajátos igényeiknek megfelelnek. S ezek olykor nagyon különös kívánalmak. Csinos külső, kellemes megjelenés dokumentálására arczkép beküldése, ilyen pályázatokat nap-nap mellett olvashatunk egyes napilapok hirdetései rovataiban. Hogy mire valók azok az arczképek, hogy ezekből a leendő segéd ur képességét, tudását olvassák-e le, vagy talán más egyéb czélból jó ez, nem tudom, de én azt hiszem, akinek megbízható munkaerőre van szüksége, az nem az arczkép után fog indulni.

Allást szerezni mai napság nagy feladat.

A gazdasági pályán is úgy van, hogy sok az eszkimó, kevés a foka s ámbár ez az állapot legújabb gazdasági törvényünk alapján némileg javult az által, hogy a 3000 korona adót fizető gazdaságok kötelezve vannak okleveles gazdasági segédtsztek felfogadni, az okleveles s állás nélküli gazdák száma mégis nagy. Egy további nehéz helyzetet teremt a gazdasági segédtszteknek a lassu előrehaladás s fizetésük csekélyisége és rendezetlensége. Ismerek nagyon sok tiz esztendő szolgált irnokokat, akik még ma is a legcsekélyebb reményt sem táplálhatják arra, hogy a közel jövőben tisztékké léphetnek elő s ismerek nagyon sok olyat is, akik a tiz esztendő az ellátmányok mellett évi 160 frt fizetéssel huzták ki. Pedig dolgoztak mindenek megelégedésére, mert ha nem tették volna, azt hiszem, annyi ideig nem tartották volna őket egy helyen.

A gazdasági segédtsztek mellett, hogy tulong-tul el vannak látva munkával, a legtöbb helyen — valljuk meg az igazat — temérdek szekaturának vannak kitéve. A földbirtokosok részéről is, de különösen feljebbvalóiktól, akik tradícionális szokásaikról letenni nem tudnak, azt mondva, ha őket kint tartják, miért ne tennék ők is. Pedig ez elveszi még a legambiciózusabb fiatal ember kedvét is. Egy nagyobb gazdaságban temérdek a munkakör, pihenésre ott alig van idő, a szerteágazó elfoglaltsággal megcsik olykor, hogy a fiatalabb gazda nem úgy tesz valamit, mint ahogy legjobban volna, ezért azonban őt rögtön elítélni, vagy éppen szidalmazni a legrosszabb politika. Egyáltalában a munkás fiatal emberek ambícióját nem alászállítanunk, de fokoznunk kell.

Jelölnünk kell az ilyeneknek egy bizonyos munkakört a gazdaságban, olyat, amely képességünknek megfelel s ahol tudasukat s ambíciójukat gyümölcsözteszthetik. A répakapáláshoz vagy vetéshez hét, hét után kiküldeni az irnokot, épen semmi haszonnal nem jár; az ott édes-keveset tesz, de nem is tanul, hanem épen kedvét veszítve, unalmasnak fogja tartani a folytonos egyoldalú elfoglaltságot. Míg viszont, ha mondjuk az az irnok, vagy segédtsztek az egész gazdaságban áttekinthetőbb munkakört kap, a különböző gazdasági munkákba beleszólhat, láthat mindent, ez csak fokozni fogja munkakedvét s haszonnal lesz reá nézve, mert tanul.

A gazdasági segédtsztek korlátolt munkakörét kell tehát szélesbbitenünk. Emellett a kiméletes bánásmód, szorgalom jutalmazása, a munkakedv biztos előmozdítója.

A gazdasági segédtsztek önmaguk is javíthatják helyzetüket. Ne csak pillanatnyi megélhetésnek vegyék állásukat, hanem egy czélra jövőjükre nézve; dolgozzanak szorgalmasan, a szorgalmas munka elébb-utóbb meghozza gyümölcsét. Mondottam cikkem elején, hogy a gazdasági pályára már nem az, ami régen volt, nehezebb a megélhetés ezen is, épen úgy, mint más pályán, de hála az új gazdasági törvénynek, állandósága biztosabb alapokra van fektetve.

Agh Endre.

A gazdasági segédtsztek czime.

A gazdasági törvény értelmében a jószágigazgató, jószágfelügyelő, gazdasági intéző, gazdasági ellenőr, tisztartó vagy kasznár czímet csak okleveles gazdasági segédtsztek használhatja. Átmenetileg megengedi a törvény azt, hogy azok, kik e czimek valamelyikét 1901. január 1-je előtt már tényleg használták, továbbra is viselhesék. A törvény végrehajtására vonatkozó rendeletben az elsőfokú hatóságok fölhatalmazást kaptak arra, hogy 1901. decz. 1-ig a czim használatának jogosultságát határozatilag megállapíthassák. A most említett határidőig sok gazdasági segédtsztek igazolta azt, hogy már 1900. január 1-e előtt az illető gazdasági segédtsztek czímet használták, de sokan elmulasztották a határidőt. Darányi Ignác földmívelés-

ügyi miniszter, meggyőződést szerezvén arról, hogy ezt a határidőt méltánylást érdemlő okok miatt nem tarthatta meg, értesítette a törvényhatóságokat, hogy a gazdasági segédtsztek czimek igazolására vonatkozó kérvények beadására a határidőt 1902. május 1-ig meghosszabbította. Azok tehát, akik a felsorolt czimek igazolását óhajtják s bizonyítani tudják, hogy az illető czímet 1900. év eleje előtt használták, most már május elsejéig beadhatják a főszoigabírói hivatalban folyamodványukat.

Szükséges ezt megemlíteni annyival inkább, mert az újabb határidő letelte után beadandó folyamodványokat az illetékes hatóságok nem fogják figyelembe venni.

Kérelem.

Felkérjük azon egyesületi tagokat, akiknek a tagdíj fizetés teljesítése végett mult hót 16-án postai megbízásokat küldöttünk, de azokat még eddig ki nem váltották, hogy a postai megbízásokat mielőbb magukhoz venni sziveskedjenek.

Az ügyvezetőség.

Álláshirdetések.

E rovatban díjtalanul közöljük a „Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete” mind a állást kereső tagjának hirdetését 2 hónapon keresztül.

Az állást keresők bizonyítvány másolataikat tartoznak irrodánkhoz beküldeni.

Az állást adó földbirtokosokat tisztelettel kérjük, hogy betöltendő állások esetén egész bizalommal sziveskedjenek irrodánkhoz fordulni. Az állás-betöltésre előjegyzett gazdasági segédtsztek bizonyítvány másolatait kívánatra bérmentve és díjtalanul küldjük meg; de ezeknek betekintés utáni visszaszármaztatását kérjük. Elégendő csupán az illető hirdetés előtt álló számra hivatkozni.

E rovat díjtalanul áll rendelkezésre a betöltendő állásokat hirdetni óhajtó földbirtokosoknak is, ha egyesületünk tagjai sorába lépnek.

Betöltendő állások.

Ajánlatok az ügyvezetőséghez küldendő.

116. Horvátországban fekvő gazdaságban betöltendő egy irnoki állás. Pályázhatnak gazdasági tanintézetet végzett 1—2 évi gyakorlattal bíró nőtlen egyének, akik a magyar és német nyelvet szóban és írásban tökéletesen, a horvát, esetleg egy szláv nyelvet szóban bírják. Kezdő fizetés évi 240 korona és teljes ellátás az intézőnél, ágynemű nélkül. Német nyelven írott kérvények, okmány másolatokkal és fényképpel felszerelve a „Magyar Gazdatisztek Országos Egyesületé”-hez küldendő.

117. Felsőmagyarországi 800 magyar holdas birtokra, megbízható, erélyes, keresztény, nőtlen, m-óvári akadémia vagy gazdasági tanintézetet végzett, lehetőleg hadmentes, 5—6 évi gyakorlattal, magyar és tót nyelvet bíró gazdasági segédtsztek kezesítésére. Fizetés: 600 korona, teljes ellátás, mosás nélkül. Sajátkezűleg írt kérvények fényképpel, valamint az eddigi működésről szóló bizonyítvány másolatok csatolásával a Magyar Gazdatisztek Országos Egyesületé-hez küldendő.

Állást keresők.

Főtiszt, kezelői vagy intézői állás betöltésére ajánlkozhatnak.

341. Segédtsztek állást keresők, kolozsmonostori tanintézetet végzett, 27 éves, nőtlen, róm. kath. vallású, katonakötelezettségének eleget tett fiatal ember. Beszél magyarul, németül, románul és tótul. Állását bármikor elfoglalhatja.

mellett. Állását bármikor elfoglalhatja.

342. Kassai m. kir. gazd. tanintézetet végzett, nőtlen, 27 éves, ev. ref. vallású, katonakötelezettségének eleget tett, magyar és tót nyelvet bíró fiatal ember, mielőbbi belépésre, irnoki vagy segédtsztek állást keres.

343. 1—2000 hold körüli birtok önálló kezelésére ajánlkozhat egy minden tekintetben megbízható s a gazdaság összes ágaiban tökéletesen jártas gazdasági segédtsztek bármely magyar vidéken 800 korona pénzfizetés és megfelelő deputátum

344. Földmivesiskolát végzett, katonakötelezettségének a mentelepnél eleget tett s több évi gyakorlattal rendelkező, nős, róm. kath. vall. gazdasági segédtsztek állására keres.

Az előbb közölt állásokra ajánlkozhatnak, kik nagyrésztben önnálló, rendelkező tiszt állásokra pályáznak, részben irnoki és segédtsztek állások betöltésére ajánlkozhatnak. Bizonyítvány másolataikat irrodánkban megtekinthetik, illetve kívánatra érdeklődőknek bérmentve megküldhetők.

Országos gépész-egyesület szakavatott gépészeket minden időben felvesz és elhelyez. Közlönye: „Magyar Gépípar” évi előfizetési ára 8 korona, Budapest, Köztelek.

Az orosz magyar gazd. egyesület tulajdona.